

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.

За странство „ „ „ 14 л.

Платитъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

251

Градската библиотека

Възвр.

Градъ

ОБЯВЛЕНИЯ:

На IV стр. 15 ст. на кв. см

Адресъ:

Добруджа

ОГЛАСИТЕЛЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Малкия помещеник, сръда и петък

Погрѣбанъ принципъ. — Ний и нашитъ съсъди. — Комуниѣ на Върховния добруджански Народенъ комитетъ на инсинуацитъ противъ съборътъ. — Рѣчта на Лойцъ Джорджъ за условията на общъ миръ. — Австро-Унгарския императоръ и Добруджанския съборъ. — Прѣговоритъ въ Брестъ-Литовскъ. — Положението въ Русия. — Курландия и пр.

И. Тодоровъ.

ПОГРЕБАНЪ ПРИНЦИПЪ.

Страшната война, съ потопитъ втръи, които погълна, отнесе въ необятитъ дълбочини на забвения много идеи и принципи. Покрай безбройнитъ злини, която носи въ продължението на 4 години, тя извърши едно добро дѣло за човѣчеството — възроди народитъ и закрили началото на свободното съществуване. Вѣковната борба на отделнитъ национални единици, днесъ намира своето законно потвърждение и право.

Единъ отъ успѣшитъ принципи е вѣковниятъ принципъ за равновѣсието между европейскитъ държавни групировки, който отъ столѣтия командва народитъ на континента.

Необходимостта отъ равновѣсие между държавитъ не се е особено чувствувала въ дѣвността. При все това въ старата Гърция борбата между Спарта и Атина групираше малкитъ народи ту къмъ едната, ту къмъ другата страна, за да се прѣвѣи на нежеланата гледищност, на едната или другата република. По-късно, когато римската власт се прострѣ върху свѣтътъ, отъ Британія до Азия и отъ Германия до Египетъ, безспорно не можеше да става и рѣчь за никакво равновѣсие.

Въ сръднитъ вѣкове, държавни суверинитетъ бѣше тѣй силно разчлененъ, че равновѣсието не можеше още да се установи; сношениата между народитъ не бѣха достатъчно развити, за да можеше една обща идея да се наложи на различнитъ държави. Неограниченото распространие властта на императоръ Карлъ (1500—1558 г.) естествено трѣбваше да роди идеята за една политика на съюз между държавитъ, които искаха да избѣгнатъ неговото владичество: може да се каже, че Франсоа I и неговитъ приемници подѣха борбата за подържането на европейското равновѣсие. Това бѣха и идеитъ на Хенрихъ IV.

Обаче първия актъ, който освети официално идеята за едно европейско равновѣсие, бѣше Вестфалския договоръ (1648 г.) Всички усилия бѣха насочени за групиранието на малкитъ държави сръму великитъ и за реконструиранието на Европа по такъвъ начинъ, што да прѣдставлява едно групирание на сили, годни да се уравниаватъ взаимно. Равновѣсието бѣше установено тогава въ полза на Франция.

Начинавъ отъ тоя договоръ, всичкитъ голѣми войни имаха своята основна причина въ желанието да се подържа тѣй много установеното равновѣсие. Амбицията на Людовикъ XIV, който заплашаваше равновѣсието, бѣше погасена съ мартъ въ Utrecht (1713 г.) Тогава равновѣсието бѣше въздорено сръму Франция.

Единъ вѣкъ по-късно, виенския конгресъ (1815) въздвори още единъ пътъ равновѣсието, заплашано отъ Французката революция и разколебано отъ завоевателнитъ войни на Наполеонъ I. Петѣхъ велики сили (Англия, Австрия, Франция, Прусия и Русия) се обаяха за стражъ на равновѣсието. Въ нея епоха господствуваше политиката на конгреситъ, на които се третираша голѣмитъ въпроси отъ международната политика. По тоя начинъ биваха избѣгвани конфликтитъ или най-малко ограничавани. Кошкарътъ отъ общоевропейската война биваше така отстраняванъ. Обаче всяко това се чувствуваше за искусство-

по. Таковъ бѣше и самия принципъ на равновѣсието, който трѣбваше много неправди и несправдани, позорни владчества. Не единъ само народъ гнѣтеше подъ чуждата власт. Нѣщо вътрѣшно клокотеше, чуваха се хрипове при въздишането въздухътъ на свободата и съ имже тик ангелии се крѣпѣха. Всяка измината година отиваше камъкъ по камъкъ отъ градежитъ на европейското равновѣсие, вѣршенъ съ силата на дѣйтъ копри групировки, отъ една страна Германия, Австро-Унгария — измѣнна Италия, а отъ друга Франция, Русия, а напоследѣтъ и Англия. Основитъ се подронваха и зградата грозеше да се порути; за тоя страшенъ часъ, за туй второ пришествие, държавитъ се готвѣха, изжиданъ изтъркаването едно подиръ друго неспѣшитъ на въздържането и управлението.

Имаше неправди, които трѣбваше да се прѣмахнатъ и никаква сила не бѣ въ положение да спрѣ народнитъ усрѣми, неочени въ тия цѣли. Иско бѣше, че онова, което се крѣпи върху силата и шикотъ на милитаризма, не може да носи името „стабилно европейско равновѣсие“.

Въ Букурещъ въ 1913 г. насъ ни ограбиха въ името на това архаично равновѣсие; разбойничѣтъ успѣха да хвърлятъ една фалшива магия върху своето прѣстѣпно дѣло. На ширъ и на дължъ се заговори за необходимостта отъ подържането на балканското равновѣсие; нашия гласъ бѣше задушенъ и ний не можаме да се обяснимъ, а същевременно и да разбулимъ позорътъ на несправдата, която се извърши сръму насъ отъ безчувственитъ съсъди. Какво значи изневѣрата на кѣтвѣя и договори, когато върху прѣстѣпленето може да витае единъ опасенъ принципъ, който народитъ отъ вѣкове сж крѣпили съ силата и оржанието!

Каето въ Букурещъ, така и днесъ, ний чуваме все отъ страната на нашитъ врагове викътъ: принципътъ на равновѣсието. Ама че народи изнемогвали, рѣки кърви сж лѣзли, това е второстепененъ въпросъ за тѣхъ. Прѣди всичко принципътъ, въ името на който тѣ вѣкове подъ редъ държатъ народи въ робство и грозенъ гнетъ. Ирландия, Индия, Египетъ, Алжиръ, Тунисъ, Триполитания трѣба да мѣкнатъ и въ вѣкътъ на културата върнатъ на робството за угодата на европейското равновѣсие. Каква гавра съ осветенитъ отъ великата френска революция права на човѣкитъ!

Днесъ въ Брестъ-Литовскъ, подъ звуковетъ на тържественния маршъ на разбирано и съгласие между Германия, Австро-Унгария, България и Турция и доучеряватъ ни бойна неприязелка Русия се погрѣбна тоя грѣховенъ принципъ на равновѣсие. Богъ да го прости; той изнемогна отъ прѣтоварваниа съ неправди. Макаръ да е прието за жертвитъ или добро или нещо да не се каже, ний българитъ ще хвърлимъ слѣдъ асеговитъ смъртни останки камъкъ, за да ни отлѣбне на изтѣчената душа, защото въ името на него тѣглимъ отъ вѣкове.

Сѣга прѣоблѣсва принципътъ на хумаността. Въ Брестъ-Литовскъ се осветява правото на народитъ да се самоопредѣлятъ и сами да рѣшатъ политическата си съдба. А това значи, че ще възтържествува и нашата борба за национално обединение. Прѣстѣнитъ по тая грѣховна земя челади ще иматъ на страната си и правото и моралната подарѣна да се обединятъ. Не е ли това прѣвратъ въ числитъ на патрицитъ въ международната политика, които бѣ-

ха свивали въ миналото да гледатъ на слабѣтъ, като безиравинъ плѣбъ?

Отъ нашето сръдце се прѣнахва воденичния камъкъ, който ни душеше. Ний българитъ прѣгрѣщаме въ обятната си тоя новъ принципъ на правдата и здраво ще го стискаме, за да излѣземъ съ него прѣдъ ромѣни, сърби и гърци и застанемъ гордо прѣдъ тѣхното лице. Тогава нашия гласъ за свобода и обединение на реднитъ кѣтвѣ Добруджа, Македония и Поморавия ще кѣтѣ по-силно, защото ще намири отзвукъ въ ония, които днесъ градятъ въ Брестъ-Литовскъ бѣдниката на измѣненото човѣчество. Кой ще има куражътъ да ни заговори за равновѣсието на Балканитъ, въ името на което ни ограбиха Ромѣния, Сърбия и Гърция въ Вунурещъ? Кой ще може да ни обвини въ противорѣчие съ разбиранията на Хендерсона, искавани прѣдъ контролитъ на английската работническа партия и сѣндикатитъ: буржѣдането на териториалнитъ въпроси да не почива на анекционистични и империалистични принципи, нито въ огледъ на военната стратегия, а въ интересътъ на напредѣтъта на цивилизацията и свѣтовната миръ? Ний вѣтъ, ний анекционисти, ний империалисти; ний искаме желаното отъ самия народъ обединение на прѣстѣнитъ си подъ чуждо владичество и тирания родни чада въ името на свободата и мирътъ на Балканитъ. А тамъ гдѣто има робство и насилие, вѣща свобода; едното е пълно отрицание на другото.

Покрай на принципътъ за равновѣсието, да живѣе свободата и политическото самоопредѣление на народитъ. Миналитъ и сегашнитъ непрѣривни национални борби и историчната самоопредѣлка достатъчно Добруджа, Македония и Поморавия. Днешното тѣхно фактически обединение съ отечеството-найка намира въ дѣйствителностъ своето официално потвърждение въ Брестъ-Литовскъ.

Положението на бойнитъ фронтове.

Вюлетѣтъ отъ Щаба на Дѣйствующата армия за 2.I 1918 г.

Македонски фронтъ. На вѣколко мѣста по фронта, особено въ завод на р. Черва, въ Милденско, южно отъ Хума и юго-западно отъ Добракъ, артилерийската стрѣла бѣше по-оживена. Източно отъ Докранското езеро камѣтъ по-гове прогониха едно усилено английско разузнавателно отдѣление. При Тахиското езеро успѣхъ за насъ патрулни дѣйствия.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Германски свѣдення.

Западенъ воененъ театръ. Група армии на Варварския прѣстолонаследникъ. Артилерийската дѣйностъ прѣзъ дѣна се състоеше въ обезкоктеленъ огънъ. Въ вѣколко сектора, особено отъ дѣйтъ страни на Локсъ, артилерийската дѣйностъ бѣше прѣзъ вечерта засилена. Наши разузнавателни отдѣления навѣрзоха южноточно отъ Армантнеръ и сѣверноточно отъ Ланкаръ въ английскитъ окопи и вземаха плѣнници.

Група армии на германския прѣстолонаследникъ и Херцогъ Албертъ. Освѣтъ успѣхъ разузнавателни схватки въ областта на Нувенкуръ и по западната брѣтъ на р. Мюза дѣньтъ мина безъ особенъ пронашѣдствѣна.

Източенъ воененъ театръ. Нищо ново.

Италиански фронтъ. Положението е непромѣнено

Т. Димитровъ

НАШ И НАШИТЕ СЪСЪДИ.

Още по бѣ прѣтръснати българскитѣ народѣ оти загубитѣ, които даде прѣзъ дѣтѣ на прѣдидени войни — българската и въздухоплавателната — и работитѣ на Балканитѣ тѣхъ скоро се развѣха въ войни, въ които българскитѣ народѣ непрѣменно, трѣбана да вземе участие съ всички си сили. Казваме непрѣменно, защото нѣма нѣма да се повтори това, което стана въ Вукурешъ прѣзъ 1913 година: още да се взематъ живи части отъ българското тѣло.

Чуденъ е, който не познава българската и идеалитѣ на българския народъ, който не е изучилъ нашето минало като самостоятелна държава, който нѣма макаръ отъ малко прѣдстава за нашитѣ мѣли и теглѣта прѣзъ 500-годишното двойно робство подъ турци и гърци, който отъ добри или зли разбранитѣ собствени интереси бѣтаи да слѣде разкожеството на нѣтъ части живото на тѣло на Берлинския конгресъ и най-послѣ който ханджорѣсно гледа къмъ българскитѣ народѣ слѣдъ като изнесе почти самъ на пѣшачитѣ си войнѣта съ турцитѣ, бѣ ограбенъ, униженъ и осирѣбенъ отъ бившитѣ си съюзници и аличата за земя Ромѣния, този чуденецъ никога нѣма да разбере, защо българскитѣ народѣ даде толкова много и продължава още да дава тѣхъ скъпи за него жертви. Нѣй българитѣ, обаче, знаехъ много добри идеалитѣ, които прѣстъдаваме, защото тѣхъ прѣдавали отъ позволение на покорѣние, и само най-висшъ цѣпата на надналитѣ за родината ни млади синоѣ.

По прирѣда не сме воинственъ народъ. Наслѣдихъ сме опазнъ характерна черта на старитѣ славяни, за които имъ способаватъ възникнитѣ и други писатели, че повече обичали да се занимаватъ съ мирнитѣ си занаяти, откогато съ война. И забѣжително е, че въ българскитѣ народѣ пѣсемъ, въ което най-вѣрно се очертава душевния миръ на народа, най-много се възпѣтъ теглото и труда, а най-малко войнитѣ и подвѣзитѣ на отдѣлни герои, макаръ че не еднѣхъ пътъ българитѣ забиваха колѣното си въ париградскитѣ стѣни и ставаха господарѣ почти на цѣлия Балкански полуостровъ. Още тѣхъ писатели съобщаватъ, че славянитѣ отъ всички най-много обичали свободата и често заради тази свобода тѣхъ не живѣли заруко и тѣхъ лесно била подчинявани отъ сѣдѣнитѣ народѣ.

Българската държава се образува въ VII вѣкъ въ страната, които носи името Добруджа. Още първитѣ български кѣзе съ свои провинциални поглѣди видѣха, че поименованата държава може да бѣде трайна само тогава, когато разпокъсанитѣ на Балканския полуостровъ славянски племена бѣдатъ обединени въ едно. Това нѣмъ стана мечта, завѣтъ, който прѣдаваха отъ прѣмѣнитѣ на прѣмѣнитѣ. И по единъ пътъ тази мечта стана дѣйствителностъ. И пѣсиме това обединяване бѣ не единъ пътъ, то по-голямата частъ отъ славянитѣ на полуострова почнаха да се наричатъ българи и забравихъ своитѣ стари племенни имена. По единъ чисто естествѣнъ пътъ, а не чрезъ писание, се сѣдѣе българскитѣ народѣ, който днесъ населява старитѣ римски провинции Мизия, Тракия и Македония и по-сѣдне създамата се областъ Добруджа.

Българскитѣ идеали сѣ: свободата и националното обединение. Тѣхъ идеали, както се види, не сѣ създадени отъ вѣра, отъ завета; тѣхъ сѣ отъ вѣкове. Тѣхъ не сѣ създадени на политикѣ и економистѣ, каквито сѣ идеалитѣ на другитѣ участвуващи въ днешната сѣтовна война държави.

Ние искаме, боримъ се и живѣмъ потоци вънъ за тѣхъ, което е право. Ние искаме единъ пътъ за вѣка да се обединимъ национално, да нѣма вече българинъ подъ чуждо иго да нѣма и слѣдъ това да оставимъ оръжието настрана, да се прѣдадемъ на миренъ трудъ и да дѣлваме съ нѣщо къмъ културата на човѣчеството, както по единъ пътъ въ миналото сѣ допринесли.

Ако може да се вѣрва въ сѣдбата, трѣба да признаемъ, че тѣхъ нѣмъ на е била особено щедрѣ. Тя ни е опрѣдѣлила мѣсто между два свѣта, между двѣ култури, между два материка. Прѣзъ нашата земя минава единъ исторически пътъ, по който въ разна времена сѣ движали на пѣлни вѣржени хора, които, повече или по-малко, все сѣ правили естествени на българскитѣ сѣлѣна, и които не единъ пътъ сѣ сѣ обличавали въ родната ни земя. При нашествието на турцитѣ ние първи изпитавъме тѣхъ ударъ и първи попаднахме подъ тѣхъното иго. Петстотинъ години нѣй бѣхме въ робство, когато западна Европа продължаваше да се развива самостоятелно. Лишени отъ политическа свобода, ние нѣмахъ на първо врѣме сила и срѣдства да се боримъ съ друго иго, по опасво, нѣмъ на гредѣнитѣ фанариоти. Слѣдъ като бѣхме унижени като държава, ние пѣхме да бѣдемъ изтрѣни отъ земята и като народъ. Все поради мѣстоположението си, нѣй се освободихъме най-лесно. Не защото нѣмъ духъ бѣ по слабъ отъ този на сѣдѣнитѣ — това доказавъ боритѣ за черковното ни освобождение и тѣхъ, които свисваха на бѣлѣбата за политическата ни свобода. Не и защото нашитѣ мѣнци сѣ по-мекки; тѣхъ доказа заха българскитѣ хайдутѣ, доказавъ го българскитѣ синоѣ въ миналитѣ и сегашната война. Ние се освободихъме най-лесно, защото ние не граничавъме, като нашитѣ сѣдѣ, съ свободни и културни държави и защото бѣхме най-близо до зоркото око на турската властъ. И днесъ ние сме на срѣдната на единъ полу-

островъ, заграденъ съ врагове, които хвърлятъ завистливо и алчно око върху нашата родна земя.

Какво искатъ тѣхъ отъ насъ? Сърбитѣ и гърцитѣ искатъ Македония. Коя Македония? Тази ли, която е населена на дѣлѣтъ и на мѣръ съ българи, която е ставявала пераѣдѣна частъ на старото българско царство, която е дѣлѣта на Самуиловата държава? Тази ли Македония, която взе най-живо участие въ борбата ни за черковна независимостъ, която слѣдъ Варненския конгресъ не искаше да остави нѣмъ подъ турския властъ и който протестира, за дѣто я отдѣлятъ отъ сестра България? Най-послѣ тази — ли Македония искатъ, въ която и уснитѣ на които загинала толкова буйни глави като Бомбѣи и въстаници и се свобода да на която се прѣдѣла на потоци, сѣо вече стори нѣтъ българска кръвъ?

Ромѣнитѣ искатъ Добруджа. Защо? Защото е населена въ боимѣството си съ българи ли, защото въ нея се образува първото българско царство ли, защото докато бѣше подъ турската властъ тѣхъ нѣмъ сѣ дѣлѣтъ и въ дѣлѣтата на цѣлия български народъ ли, или защото за пѣшата свобода паднаха зинади българскѣ убитѣ?

Но нѣмъ сѣ да станетъ голяма държава. Котко голяма? Не толкова, колкото бѣха стѣнали по отдѣлно тѣхъ, ако-можеха да се обединятъ национално.

Не, тѣхъния страхъ произлиза отъ друго. Тѣхъ дѣтъ и съзнаватъ много добри, че България, тѣхъ малка и много по-лесно освободена отъ тѣхъ, съ свои трудѣ и достоинство, съ честотѣта на свои занаяти и погѣтъ на свои сѣлѣнитѣ ги поддържа. Това не ние го казваме, а именитѣ учени нѣмъ за западъ. Въ своѣта сѣ аличностъ за наша земя, тѣхъ откогда до вѣдѣнѣнето. Само тѣхъ може да се обясни съ нѣщо неоправданото измѣдѣние на ромѣнитѣ въ България прѣзъ 1913 година и нарушението на съюзничкия договоръ отъ страна на сѣрби, гърци и черногорци. Слѣдователно не нѣй сме виновни, ако днесъ гърцитѣ страдатъ отъ своѣта негаломашия, сѣрбитѣ отъ жовѣнѣния си и ромѣнитѣ отъ аличностѣта си.

Ние нѣмъ и на нѣмъ отъ нашитѣ сѣдѣ не сме завидвали и прѣвѣли да се обедини, да се въздигне, да лебува. Съ всички сме искали да живѣмъ добросѣдѣски. Нѣмъ повече, нѣмъ сме нѣмъ помогали. Въ прочутата грѣшка завѣтъ, сѣ участвували и българи като войводи и въстаници, обаче нѣй не сме тѣвали до сега грѣхъ и безобразно да застаемъ зодъ българско знаме и да се бие рамо до рамо съ насъ за наши цѣли. Когато Сърбия водѣше съ Турция борбата за освобождение си, Раковски образува българската кѣгия въ Бѣлградъ, за да се бие за сѣрбската независимостъ и когато сѣрбитѣ се помираха съ турцитѣ, на Раковски и мѣмѣтата му бѣ дадено да разбератъ, че Сърбия нѣма нѣмъ да помисли за създаването на българска държава, както нѣмъ било обичаю по-рано.

Казватъ, че българитѣ бѣли недѣлѣнитѣ. Може да бѣ истинѣ тога; тѣхъ нѣмъ е измѣняло тактѣ. Но въ политиката българскитѣ народѣ, нѣмъ нѣмъ упражнява, много-пѣти сѣ се доврѣвали на сѣдѣтитѣ си и нѣмъкога сѣ били измѣняли. Най-пѣмъ да нѣмъ нѣмъ много примѣри, не приводемъ само два: единъ много старъ и единъ много новъ. Въ 1230 година стана вѣбѣната битка при Клокотница, въ която българския царъ Иванъ Асѣнъ II разбѣи и пѣлѣтъ гредѣния сѣрбски царъ Тѣдоръ Комѣнинъ. Причината е била, че Тѣдоръ Комѣнинъ ходѣло парувѣл сѣмъчинѣния съюзенъ договоръ съ Иванъ Асѣнъ II и за сѣмъ на гърцитѣ, българския царъ заповѣдалъ прѣдъ битката да очакатъ съюзния договоръ на копѣ. Въ 1913 година, прѣдъ чотѣри години бѣше, сѣрби, гърци и черногорци разсѣлаха сѣмъчинѣния съ насъ балканскѣ съюзъ и не изпълниха договорнитѣ си задѣлѣния.

Неприятелитѣ ни въ клѣтитѣ си не се спиратъ прѣдъ нищо. Тѣхъ постоянно разрастватъ за български жестокости и опожарявания. Прѣзъ 1913 година гѣдори бѣха успѣли да заблудятъ цѣлото обществѣно мѣлѣние на западна Европа. Трѣбвало да се яви единъ Карнеги, да се образува една Карнегѣва комисия, състояща се отъ хора именитѣ, които да разсѣди и покаже на вѣмъчената обществѣна сѣмѣтъ, че не българитѣ сѣ вършѣли жестокостѣта, а сѣрбитѣ и гърцитѣ. И днесъ сѣ нѣе старата пѣсѣвъ за българскитѣ жестокости. Кѣй е билъ жестоко въ тази война, близкото бъдѣние ще покаже. Знаемъ е обаче, че не нѣй, а ромѣнитѣ при отетѣлѣнето си забравѣа като стадо десѣтъ хиляди българско население, емоции стари и бѣби, беззащитни жени и дѣца безоглачѣти и го отведоха. Кѣдъ? Въ лѣтъ слѣдѣтъ на явна смѣрътъ и то само защото сѣ българи.

Трѣба да си признаемъ, че дѣйствително нѣй имаме двѣ лоши черти. Това е прѣбѣлѣната на толерантностъ и прѣбѣлѣната склонностъ. Ние оставяме подъ носа ни враговетѣ да ни кѣлѣматъ. Не обичаме да приказваме за себе си, когато вършимъ добро или когато сме се отделили. Срѣдѣното който нѣмъ български войникъ, гърцитѣ на когото сѣмъ очѣчени съ кръсто-ве за храбростъ, и политикѣта го гѣдъ и кога е билъ въ бой и козко пѣти живота му е билъ въ опасностъ. Той ще ни отговори, не не това, което искатъ; той се срамѣва да говори за себе си.

Такива сѣ сѣдѣтитѣ ни, такива сме и ние. Тѣхъ стоятъ и откопениата на сѣ нашитѣ сѣдѣ, съ които сме сега въ война.

Всѣмъко сме заявлявали, че не искаме чуждото; искаме своето. Искаме много тамъ, гдѣто се чува на полуострова българска рѣвъ, да се развѣа българско знаме. Искаме всѣмъ, кого е българска майка родила

и сѣ български пѣсни въ жмѣница приспивала, да бѣде съ насъ, толкова повече че и той нѣма това. За Македония и за Добруджа нѣй много сѣмъ платили, бѣмъ да сме били дължни нѣмъко. За националното си освобождение и обединение безброй български синоѣ изгнѣли въ тѣмѣнци, овиснаха на бѣсѣлия и сложиха главѣ на бойното поле. Ето защо всѣмъ нѣмъ отъ родната ни земя е за насъ не само скѣпа, но и свѣщѣна, тѣхъ какъто сѣмъчинѣна за майката прѣстѣтъ, въ които сѣмъ заровени пѣшнитѣ наши рѣмѣ.

Слѣдъ немощѣния усилия и героична борба, ние постигнахъме нашитѣ два вѣбѣтни идеали: свободата и националното обединение.

Въ името на правдата, за честѣта на свѣщената пѣмѣтъ на всички загинали за постигането на тѣхъ два идеала български синоѣ, днесъ българитѣ стоѣ на границата, на върхѣтъ чело, вътрѣмъ острѣтъ погѣмѣтъ нѣмъ прѣдъ истисналъ здраво пушѣта въ рацѣ. Вѣмъко не прѣзѣтитѣ, който би поискалъ отъ него да тури кракъ на рѣдѣтата му земя, трѣбѣва по нѣмъ прѣдъ да нѣмъ нѣмъкога нѣмъкога и нѣмъкога спѣта и тогава да стѣни на тази земя.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Прѣговоритѣ за миръ. Положението въ Русия.

Брестъ-Литовскъ. Образуваната на 14 януарий германско австроунгарско руска комисия за сѣмѣчѣнѣнето, по териториални въпроси е дѣржала на 11 и 12 3 дѣмѣ засѣдания. Въ продължение на прѣговоритѣ генералъ Хофманъ взема поводъ да заяви, че руската делегация говори съ насъ, като че ли тѣхъ се намира побѣдоносно въ нашата страна и може да ни диктува условията. Азъ искамъ да забѣлѣмъ, че въ дѣйствителностъ това е тѣмъо обратѣно. Германската побѣдоносна войска се намира въ неприятелиската страна. Слѣдъ то-ва трѣба да констатирамъ, че руската делегация иска за пародитѣ на заетитѣ области отъ насъ права въ такѣвъ размѣръ, какъто не дава на народитѣ въ сѣбѣстѣнитѣ си страна. Като примѣръ генералъ Хофманъ събѣди сѣдѣнето, прѣзъ нѣмѣта на 31 декември първия конгресъ на бѣло-руситѣ въ Минскъ, който искалъ да се даде самоуправление на бѣло-руситѣ е билъ прогоненъ съ бѣмѣнѣти и картечница. Когато украинцитѣ искали да се създадатъ една самостоятелна държава, петроградското правителство е подало единъ ултиматумъ и се опитало съ оръжие да изпълни волатѣ си.

Брестъ-Литовскъ. При пѣлѣното засѣдание което бѣде открито на 12.1 прѣдъ пѣдѣтъ, подпрѣдсѣдѣтеля Графъ Чернинъ е дѣлъ сѣдѣното заседание: въ сѣбранието на 10 т. м. дѣржавниятъ секретаръ на Украйиската народна рѣпублика е подалъ до делегациятъ на откозитѣ сѣмъ и една нѣмъ отъ генералния секретариатъ на украинската народна рѣпублика отъ 24 декември 1917 г. Тази нѣмъ въ точка 7 съдържа едно извѣщение, какво украинската рѣпублика, въ юридическо отношение, ще дѣйствѣва самостоятелно и желѣе да присѣтѣствува въ всички мирни прѣговори, конференции и конгреси. Въ името на делегациятъ на 4-тѣхъ централни сили позволя-ватъ си да отговори сѣдѣнето. нѣе признаваме украинската делегация като самостоятелна делегация на украинската народна рѣпублика. Едно формално признаване на украинската рѣпублика, като самостоятелна държава отъ 4-тѣхъ съюзни сили, прѣдсѣлаваме на мирни договори. Г-нъ Троцки заяви сѣдѣтъ това сѣдѣ-ното: въ свѣзка съ задрѣнѣнето на делегациятъ на четворния съюзъ съзъ считамъ за вѣждѣно да дамъ за информация и отстраняване на вѣмѣмѣни недоразумѣния сѣдѣното извѣщение: конфликтитѣ, които до сега сѣмъ се появили между руското правителство и генералния секретариатъ и които сѣмъ познати на всички прѣ-стѣлѣтѣмъ, не сѣмъ въ свѣзка съ въпроса на самостоя-телного управление на украинския народъ. Тѣхъ сѣмъ попили поради противорѣчия между политикѣта на на-роднитѣ комисари и на генералния секретариатъ. Какъ-то се отнася до заключѣното фактически самоуправ-ление на Украйна, въ видѣта на народна рѣпублика, то това нѣмъ да бѣде причина за конфликтѣта между бѣлѣтъ британска рѣпублика. Покоже Украйна нѣмъ окупиранѣ области, нѣмъ срѣдѣнонѣмѣни оръжѣта, които да искатъ да прѣдсѣлаватъ страната, нѣмъ нѣмъ министѣрства, които да дѣйствѣватъ между границитѣ, които нѣмъ сѣмъ тогѣмъ отъ по нѣмъ нѣмъ нѣмъ, а се употребѣва едно общо, равно и тайно самоуправление право, то не може да има сѣмѣнѣно, че процеса на самоуправление на Украйна ще се развива въ географически граници и въ форма, както откогаратъ на нѣмъта на украинския на-родъ. Прѣдъ видѣта на горното и въ свѣзка съ даде-нитѣ извѣщения на 10 януарий, руската делегация нѣмъ нѣмъкога противъ самостоятелното присѣтѣване на делега-цията на генералния секретариатъ въ прѣговоритѣ за миръ Украинския дѣржавенъ секретаръ заяви, че взелъ бѣлѣмата отъ декларацията на 4-тѣхъ съюзни сили.

Заминанането на българската мисия въ Петроградъ. Източѣнъ фронтъ. Българската мисия пристѣгна тука вѣчера. Г. Чапранѣвъ мѣна сѣмъ прѣзъ Брестъ-Литовскъ, гдѣто прѣстоѣ вѣчера и гдѣто уреди съ Троцки мѣлаването, прѣзъ фронта и лѣту-ването до Петроградъ. Вѣчера той бѣмъ покѣненъ на

обидѣ у главнокомандующия иточния фронтѣ, принцъ Леополдъ Баварски въ замѣна Скоки, а вечерята бѣ на вечера въ казино на делегатитѣ по мирнатѣ прѣговори, гдѣто прѣжителствува и принца. Днесъ всички членове на мислата възмущаватъ за Петроградъ, прѣвъ Верховъ и Двинскъ.

Петроградъ. Първа телеграма, получена напразно отъ Петроградъ. Вългарската комитетъ начело съ г. Чапраникомъ, пристига днесъ съ специаленъ влакъ отъ Двинскъ до тукъ.

Египетъ иска самостоятелно управление. Берлинъ. Прѣседателитѣ на националния египетски комитетъ Мохмедъ Феридъ бей е изпратилъ до конгреса за мира въ Бреслъ-Литовскъ слѣдния манифестъ: „членовѣ на египетската национална партия събрали въ Берлинъ, привличатъ вниманието на конгреса върху необходимостта да се освободи Египетъ въ духа на принципа на народноститѣ, одобренъ отъ всички сили. Петроградскитѣ събѣти проповѣдватъ тържествено този принципъ, както и принципа за свободата на моретата. Освобождаването на Египетъ, е особено необходимо, поради неефикасността на неутралитета на суезския каналъ, до като Англия заемъ Египетъ, което настоящата война достатъчно доказва. Нашето искане почива на естественото право на асѣа държава да се управлява сама и да се развива споредъ свои особенъ характеръ. До като суезския каналъ се намира подъ контрола на пѣзоя велика сила, свободата на моретата не може да бѣде гарантирана също и свободното минаване прѣвъ канала за всички народи. Затова изисква освобождаването му, убѣденъ, че конгреситѣ, за да попрѣчи да се повтори ужасното проливане на кръвъ, ще признае неговитѣ естествени неотменили права“

Развирѣци въ Португалия

Женева. Споредъ едно извѣстие на агенцията Хавастъ отъ Лисабонъ, съ дата 8 януари, тукъ избухнали нови безредици. Военниятъ наредъ „Васко де Гама“ бомбардиралъ крѣпостта св. Георги, която отговорно и напразно щрахода да замъкне. Еквивалентъ му се прѣдалъ и блязъ ватворенъ; морската казарма и корабниятъ арсеналъ се заемали отъ войска. Спокойствието било напълно възстановено.

Германия признава независимостта на Финландия.

Берлинъ. Въ главната вѣстия на райхстага прѣседателитѣ поздравилъ независимостта на Финландия и изказа надежда за установяване на добри германо-финландски отношения.

Уилсонъ одобрява рѣчта на Лойдъ Джорджъ

Лондонъ. Съобщено на агенцията Райтеръ. Скорозъ едно получено извѣстие, прѣседателитѣ на съверо-американскитѣ съединени вати г. Уилсонъ одобрилъ рѣчта на г. Лойдъ Джорджъ.

КОМУНИКЕ

на Върховния Добруджански народенъ комитетъ по поводъ инсинуациитѣ противъ народния съборъ.

София. По поводъ разпространеното отъ Ай-Феломата вула на 30 декември 1917 год. съобщение отъ Цюрихъ за мимия български интриги въ Добруджа, въ което се твърди, че състоялиятъ се въ Вабадагъ Народенъ добруджански съборъ не прѣдставлявалъ народа и че членовѣтѣ му сѣ били назначени отъ българското правителство, Върховниятъ добруджански комитетъ, отъ името и като прѣдставител на Централния добруджански народенъ събѣтъ въ Вабадагъ, счита за свой дълъ, за възстановяване на истината, да съобщи слѣдното: Въ събрания се на 16 и 17 декември 1917 год. въ гр. Вабадагъ Добруджански народенъ съборъ участваха около четирестотинъ души прѣдставители отъ селата и градоветѣ на Добруджа, свободно избрани отъ населението безъ разлика на народностъ. На събора, покрай делегатитѣ българи, сѣдѣха турци, руси, липовани, пѣнци и дори пѣколко ромѣни, всички безъ изключение истинни жители. Властѣта пѣма абсолютно никаква намѣса, нито въ изборѣтѣ на делегатитѣ, нито въ организирането на събора, който бѣ свиканъ отъ Централния добруджански народенъ събѣтъ въ Вабадагъ. По желанието, изказано многократно отъ самото население, за да даде изразъ на неговитѣ чувства и воля, Централния добруджански на-

роденъ събѣтъ възникна спонтанно изъ срѣдата на истинитѣ добруджанци слѣдъ освобождението на Добруджа отъ ромѣнското иго, като изразителъ на тѣхнитѣ тѣжвения и се ползува съ безграничната поддръжка и доверие на пѣлото добруджанско население, което доброволно и пѣбро му дава всички средства, необходими за неговата културно-национална дѣятелност. Той е свършено чиста организация, състои се изключително отъ мѣстни хора българи и турци и ревниво пази своята независимостъ отъ олоката на която и да било властъ, именно защото бѣ създакъ по частната инициатива на Централния народенъ добруджански събѣтъ, излизъ всѣко влияние и участие на властѣта. Добруджанскитѣ народенъ съборъ се явява истински изразителъ на волята на добруджанскѣ население, което, чрезъ своитѣ прѣдставители на събора, единодушно обявя и асѣлира присъединяването на земята си къмъ общо българското отечество.

Привѣтствия до Добруджанския Съборъ.

Д. прѣседателю на Добруджанския Народенъ Съборъ въ Вабадагъ е изпратена слѣдната привѣтствена телеграма:

Въ изпълнение Височайната заповѣдъ, имамъ честь да Ви прѣдамъ благодарността на Негово Императорско и Кралско Апостолническо Величество, за поднесениятъ му, съ телеграмата Ви отъ 23 декември т. г., привѣтствия отъ името на Народния Добруджански Съборъ въ Вабадагъ.

София, 30. XII. 1917 г.

Примете моитѣ отлични почитания

О. ЧЕРНИНЪ

Австро-унгарскъ Императорски и Кралски посланикъ.

Географически набросъ.

Курландия.

Заедно съ Естония и Ливония, Курландия правъ частъ отъ групата балтийски провинции. Тя граничи на сѣверъ съ Ливония и Рижскъ заливъ, на истокъ съ губернитѣ Витебскъ, Ковно и съ Прусия. Нейната повърхностъ е 27,286 кв. км. Прѣди 20 години е имала 682,792 жители, или по 25 души на кв. км. Почвата ѝ е плодоса и доста плодородна. Главнитѣ рѣки, които тѣкатъ прѣвъ областѣта сѣ Аа, Виудо и Дюла, които раздѣля Курландия отъ Ливония. Климатитѣ е здравъ, обаче често падаатъ мъгли. Въ голѣмото си болшинство населението се състои отъ летги или летгоны. Благородната класа и германската буржоазия на градоветѣ съставляватъ 8% отъ общия брой на населението, а рускитѣ, поляцитѣ и литванцитѣ — около 3%. Страната е прѣдимно земеделска; произвеждатъ се най-вече житни храни, фуражъ, лѣнъ и конопъ. Развѣждането на добитѣктѣ е силно развито индустрията се е много напѣрѣдала. Износѣтъ се състои най-вече въ алкохолъ и зернена храни. Курландия е раздѣлена на 10 района (Боскѣ, Фридрихсдѣ, Голдсентенъ, Гробскъ, Хавенбургъ, Желецъ, Митау, Телсентъ, Туксентъ и Вилдау). Главния градъ на Курландия е Митау (Митавъ). Най-важитѣ прѣстанища сѣ Вилдау и Лябау, сѣтра ни съ желѣзопѣтна линия съ Рига. Прѣди 30 години въ Курландия е имало 600 първоначални и промисловни училища съ 44000 ученици, отъ които 17300 момичета. Господстващата религия е лютеранската. До прѣди революцията, Курландия се управлявала отъ единъ губернаторъ, подпомоганъ отъ една областна дѣята. Въ военнотъ отношение Курландия зависела отъ генерал-губернаторството въ Вилна. По прѣди административната е била въ рѣцѣтъ на германския елементъ, който впоследствие блязъ замѣненъ съ руси.

Въ 1225 г. Курландия била анексирана къмъ Ливония. Въ 1561 г. великия магистръ отъ тевтонското рицарство, Готхардъ Кетлеръ е получилъ отъ пруски кралъ вассалитѣта за Курландия и титлата графъ. Провинцията станала наследствено грейство. Въ XVI вѣкъ лютеранството било силно разпространено и станало държавна религия. Въ 1658 г. Курландия била завладѣна отъ шведския кралъ, обаче била пѣвърната обратно съ Оливанския договоръ (1662 г.). Въ 1726 г., поѣже графѣния прѣвѣсѣтъ остава въ вакантенъ, държавнитѣ сѣ избрали за графъ Морисъ Саксонски, обаче изборѣтъ блязъ анулиранъ отъ Полша и Русия. Въ 1727 г. блязъ избранъ съ съгласието на Августъ III прочутия Баранъ, който въ 1769 г. отсѣчилъ короната на своя сина Петъръ. Въ 1795 г. курландскитѣ дѣла били прѣвѣдени на руски и Курландия като благородното селовие запазило за себе си извѣстни привилегии, дѣто малко по малко изчезнали. Въ 1817 г., блязъ прѣвѣхнато ерѣстическото население. Рускитѣ залози били изведени въ Курландия въ 1835 г. Отъ 1830 г. рускитѣ сѣжѣтъ почнаа да проникна въ административна и до прѣди революцията блязъ станалъ официаленъ. Германцитѣ гледатъ на Курландия като на своя страна, отсѣзната отъ общото нѣмъ отечество.

Гласътъ на Добруджанцитѣ.

Министру Прѣседателю, Прѣседателю на Народното Събрание и шефѣветѣ на политическитѣ партии: Ал. Малиновъ, Ив. Ев. Гешовъ, Д-ръ Даневъ, Найчо Дановъ, Янко Сакъзовъ, Н. Апостоловъ, Драгиевъ и Д. Влаговъ сѣ изпратени слѣднитѣ телеграми отъ сѣверна и южна Добруджа.

Искаме Добруджа, люската на българската държава, на всѣка цѣна да бѣде присъединена, до устието на Дунавъ, къмъ майка България, понеже е частъ отъ нейното тѣло. Съ присъединяването ѝ се прѣкрататъ, веднажъ за всички, народнитѣ възвѣния на Балканския полуостровъ. Заявяваме, че сме рѣшили, съ всички срѣдства, даже и съ живота си, да защитимъ нашия роденъ край, зашѣпащъ намъ отъ Аспаруховитѣ потомци, за да не допустнемъ вече да стѣни ромѣнски кракъ въ Добруджа, свободата на която блязъ изкупена съ кръвѣта на хиляди еднородни намъ български синоове.

За населението на с. Кумджукъ, прѣдседателъ на мѣстния комитетъ Р. Василевъ.

Споръ за присъединяване Добруджа къмъ България имаме да пѣма; искаме на всѣка цѣна присъединяването на цѣла Добруджа до устието на Дунавъ къмъ майка България за да се тури веднажъ за всѣкога край на изреднитѣ възвѣния на Балканския полуостровъ. Заявяваме, че сме рѣшили съ всички срѣдства да защитимъ нашия роденъ край и нѣма да допустнемъ вече да стапи ромѣнски кракъ въ Добруджа, освободена съ народната кръвъ.

За населението на с. с. малѣкъ и голѣмъ Гарванъ Кузгунска околиа, прѣдседателъ на мѣстния комитетъ В. Василевъ.

За отвлѣченитѣ добруджанци.

До Министру Прѣседателю и Полномощнитѣ министри на Германия, Австро-Унгария и Турция въ София сѣ отправени слѣднитѣ телеграми:

Извѣстно Ви е, Господинъ Министре, че ромѣнскитѣ власти, при своето отстъпление отвлѣкоха като заложници и граждански пѣлници, по вече отъ 25,000 невинни добруджанци, сѣдѣла на които и до днесъ не се више никаква е. Затова апелираме къмъ Вашитѣ просѣтѣни и хумани чувства и молимъ Вашето застъпничество, Г-не и р. прѣдъ ромѣнскитѣ власти, цѣто тѣя нещастни добруджанци-пѣлници да блядатъ непосредствено освободени и върнати по своитѣ разграбени огнища.

За населението на с. Кумджукъ прѣдседателъ на мѣстния комитетъ Р. Василевъ.

За населението на с. с. малѣкъ и голѣмъ Гарванъ Кузгунска околиа, прѣдс. на м. к. В. Василевъ.

Прѣгледъ на Пресата.

Лойдъ Джорджъ и миналитѣ неправди.

Лойдъ Джорджъ въ послѣдната си рѣчь се е стѣлъ дълженъ да увѣри Франция въ рѣшението на Англия, да остане до край на страната на френската демокрация въ нейнитѣ стрѣмежи за поправенето на голѣмата неправда отъ 1871 г. Той е добавилъ, че възстановяването на условията за трайно съществуване ще бѣде невъзможно, до като тая поправка не бѣде извършена.

Лойдъ Джорджъ, държайки тоя гордъ и кавалерски езикъ, забравя една друга неоспорима неправда, която бѣ извършена, благодарение настоятелнитѣ прѣдложения на английскитѣ делегати въ Берлинския конгресъ, гдѣто, вслѣдствие проявеното недовѣрие къмъ тогавашната импералистична политика на Русия, блязъ разкъсана тозу що възстановената България и блязъ дадени значителни териториални части, въпрѣки ясно изразената воля на мѣстното население, на Сърбия и Ромѣния, като първата получилъ, благодарение на подлѣтъ си маневри, българската областъ Моравъ, слѣдъ като прѣдварително бѣ туралъ рѣка върху Сайчарско и Неготинско, а на втората бѣ наложена българската Добруджа, въ замяна на Бесарабия, която трѣбвало да отступи на Русия.

Тѣя двѣ вѣрѣжни неправди блязъ поправени въ тая война, благодарение на патристичното себеготричане на въоръжения български народъ, който възстанови своето единство, унищожено въ 1878 г. Обаче Лойдъ Джорджъ не намира нито една дума за подобряване на това законно прѣвѣхване на неправдата. Напротивъ, той велегласно иска пѣлното възстановяване на Ромѣния и Сърбия. Какъ да се обяснимъ това противорѣчие въ мисълѣта, въ други

